

Sygn. akt SNO 52/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 listopada 2014 r.

Sąd Najwyższy - Sąd Dyscyplinarny w składzie:

SSN Tomasz Grzegorzczak (przewodniczący)

SSN Katarzyna Gonera

SSN Józef Frąckowiak (sprawozdawca)

Protokolant Anna Kuras

przy udziale Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Sądu Okręgowego w [...] oraz przedstawiciela Ministra Sprawiedliwości Dariusza Kupczaka, po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 25 listopada 2014 r.

sprawy **A. D.**,

sędziego Sądu Rejonowego w [...],

w związku z odwołaniem Ministra Sprawiedliwości na niekorzyść sędziego

od wyroku Sądu Apelacyjnego - Sądu Dyscyplinarnego w [...]

z dnia 22 maja 2014 r., w zakresie uniewinnienia jej od zarzutu przewinienia

wskazanego w punkcie I i III części wstępnej tego orzeczenia,

uchyla wyrok Sądu Apelacyjnego - Sądu Dyscyplinarnego w [...] w zaskarżonej części i przekazuje sprawę w tym zakresie temuż Sądowi do ponownego rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 22 maja 2014 r. Sąd Apelacyjny - Sąd Dyscyplinarny w [...], uniewinnił obwinioną A. D. - sędziego Sądu Rejonowego od popełnienia zarzucanych jej czynów, tj., że:

1. wbrew obowiązкови wynikającemu z art. 87 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 roku - Prawo o ustroju sądów powszechnych (jedn. tekst: Dz.U.2013, poz.427, dalej u.s.p.) będąc sędzią Sądu Rejonowego, w oświadczeniu o stanie majątkowym z dnia 22 marca 2012 roku, sporządzonym za rok 2011, nie wykazała posiadanego zobowiązania pieniężnego z tytułu pożyczki w kwocie 98 000 złotych uzyskanej na podstawie umowy z dnia 18 czerwca 2010 roku zawartej z Prezesem Sądu Apelacyjnego, przeznaczonej na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych sędziów, czym rażąco uchybiła godności sędziego, tj. popełnienia przewinienia dyscyplinarnego z art. 107 ust. 1 u.s.p.;

2. wbrew obowiązкови wynikającemu z art. 87 § 1 u.s.p., będąc sędzią Sądu Rejonowego, w oświadczeniu o stanie majątkowym z dnia 30 marca 2013 roku, sporządzonym za rok 2012, nie podała istotnej informacji o stanie majątkowym dotyczącej uzyskania dochodu w kwocie 154 000 złotych z tytułu sprzedaży w dniu 1 października 2012 roku spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego [...], czym rażąco uchybiła godności sędziego, tj. popełnienia przewinienia dyscyplinarnego z art. 107 ust.1 u.s.p.;

3. wbrew obowiązкови wynikającemu z art. 96 § 3 ustawy z dnia 27 lipca 2001 roku - Prawo o ustroju sądów powszechnych w zw. z § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 9 lipca 2012 roku w sprawie sposobu planowania i wykorzystywania środków na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych sędziów oraz warunków przyznawania pomocy finansowej z tych środków (Dz. U. z dnia 19 lipca 2012 r.), będąc sędzią Sądu Rejonowego, w złożonym w dniu 21 marca 2013 roku wniosku o udzielenie pożyczki na cele mieszkaniowe w kwocie 110 000 złotych, wskazując swoją sytuację majątkową i uzyskiwane dochody, nie ujawniła posiadanego zadłużenia wynoszącego na dzień 31 grudnia 2012 roku 86 719 złotych z tytułu pożyczki uzyskanej na podstawie umowy z dnia 18 czerwca 2010 roku zawartej z Prezesem Sądu Apelacyjnego [...] przeznaczonej na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych sędziów, czym wprowadziła w błąd dysponenta środków finansowych co do swojej sytuacji majątkowej i realności spłaty

pożyczki - czym rażąco uchybiła godności sędziego, tj. popełnienia przewinienia dyscyplinarnego z art. 107 ust.1 u.s.p.

Odwołania od tego orzeczenia złożył Minister Sprawiedliwości na niekorzyść obwinionej. Minister Sprawiedliwości w złożonym środku odwoławczym zarzucił:

I. Obrazę prawa procesowego, która miała wpływ na treść orzeczenia, tj.: art. 7 k.p.k. w zw. z art. 128 u.s.p. przez niezasadne uznanie za wiarygodny dowód z wyjaśnień obwinionej w części dotyczącej przyczyn nieujawnienia zadłużenia z tytułu pożyczki uzyskanej na podstawie umowy z dnia 18 czerwca 2010 r. zawartej z prezesem Sądu Apelacyjnego w [...] przeznaczonej na zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych sędziów:

- w oświadczeniu o stanie majątkowym za 2011 r., że powodem było zapomnienie o pożyczce;

- we wniosku z dnia 21 marca 2013 r. do prezesa Sądu Apelacyjnego w [...] o udzielnie pożyczki na cele mieszkaniowe, że powodem było przekonanie, że fakt ten jest znany prezesowi Sądu Apelacyjnego, a we wniosku powinna podać tylko informacje, które nie były znane pożyczkodawcy.

II. Błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, który miał wpływ na jego treść:

- przez wadliwe ustalenie, że sędzia A. D. nie ponosi winy za nierzetelne wypełnienie oświadczenia o stanie majątkowym za 2011 r., polegające na niewykazaniu zobowiązania pieniężnego z tytułu pożyczki w kwocie 98 000 zł uzyskanej na podstawie umowy z dnia 18 czerwca 2010 r. zawartej z prezesem Sądu Apelacyjnego w [...] przeznaczonej na zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych;

- przez błędne ustalenie, że nie ujawniając zadłużenia wynoszącego na dzień 31 grudnia 2012 r. kwotę 86 719,00 zł z tytułu pożyczki uzyskanej na podstawie umowy z dnia 18 czerwca 2010 r. zawartej z prezesem Sądu Apelacyjnego w [...] przeznaczonej na zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych sędziów, w złożonym w dniu 21 marca 2013 r. do prezesa Sądu Apelacyjnego w [...] wniosku o udzielnie pożyczki na cele mieszkaniowe w kwocie 110 000 zł, obwiniona nie wprowadziła w błąd dysponenta środków finansowych co do swojej sytuacji majątkowej.

Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje.

Zarzuty naruszenia art. 7 k.p.k. w związku z art. 128 u.s.p. oraz art. 438 pkt 3 k.p.k. w związku z art. 128 u.s.p., zawarte w odwołaniu Ministra Sprawiedliwości od wyroku Sądu Apelacyjnego – Sądu Dyscyplinarnego w [...], zasługują na uwzględnienie. Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny oceniając zachowanie obwinionej sędziego A. D. polegające na tym, że wbrew obowiązkowi wynikającemu z art. 87 § 1 u.s.p. nie zawarła w oświadczeniu o stanie majątkowym za 2011 r. informacji o udzielonej jej pożyczce przez Prezesa Sądu Apelacyjnego w [...] na podstawie umowy z dnia 18 czerwca 2010 r., stwierdził, że w świetle zebranych w sprawie dowodów nie sposób uznać jej zachowania za zawinione. Ponadto wskazując, że obwiniona w oświadczeniu za rok następny (2012) informację o wspomnianej pożyczce umieściła nie dopatrywał się jakiegokolwiek formy winy w jej zachowaniu pomimo, iż we wniosku do Prezesa Sądu Apelacyjnego, tym razem w [...], nie podała informacji o tym, że spłaca pożyczkę udzieloną jej na podstawie umowy z dnia 18 czerwca 2010 r., której udzielił jej również Prezes Sądu Apelacyjnego tyle, że w [...].

Ma rację Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny kiedy podkreśla, że brak podstaw w zgromadzonym materiale dowodowym do przyjęcia odpowiedzialności obwinionej za przewinienie dyscyplinarne polegające na wprowadzeniu w błąd dysponenta środków finansowych, co do jej sytuacji majątkowej poprzez świadome zatajenie faktu uzyskania pożyczki. Gdyby materiał dowodowy pozwalał na takie stwierdzenie, to czyn obwinionej byłby nie tylko przewinieniem dyscyplinarnym, ale przestępstwem. Uznając za prawdziwe wyjaśnienia obwinionej dotyczące zarzucanych jej czynów oraz brak dowodów, które miałyby świadczyć o zamiarze świadomego wprowadzenia w błąd dysponenta środków finansowych przeznaczonych na pożyczki dla sędziów, nie ma rzeczywiście podstaw, aby jej czyn wypełniał znamiona przestępstwa. Uzasadnienie zaskarżonego wyroku nie podejmuje jednak zasadniczego dla rozpoznawanej sprawy wątku, czy zachowanie obwinionej nie nosi znamion winy nieumyślnej. Dla uznania zaś, że mamy do czynienia z przewinieniem dyscyplinarnym wystarczy, aby można było zarzucić oczywistą obrazę przepisów prawa i uchybienie godności urzędu nie tylko z winy umyślnej.

Wymaga wobec tego ponownej ocena materiał dowodowy zebrany w sprawie, pod kątem winy nieumyślnej obwinionej. Niewątpliwie obwiniona nie dopełniła obowiązku przewidzianego w art. 87 § 1 u.s.p. Przyjmując za wiarygodne jej wyjaśnienia, że brak w

oświadczeniu majątkowym za 2011 r. informacji na temat udzielonej jej pożyczki przez Prezesa Sądu Apelacyjnego w [...] był wynikiem błędu nie zwalnia to sądu od oceny, czy takie zachowanie sędziego nie stanowi jednak przewinienia dyscyplinarnego. Szczególnie jeżeli wziąć pod uwagę, że w krótkim odstępie czasu, także wbrew wyraźnemu obowiązkowi wynikającemu z art. 96 § 3 u.s.p. w zw. z § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 9 lipca 2012 roku w sprawie sposobu planowania i wykorzystywania środków na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych sędziów oraz warunków przyznawania pomocy finansowej z tych środków (Dz. U. z dnia 19 lipca 2012 r.) nie zamieściła informacji o udzielonej jej pożyczce. Wprawdzie gdy fakt ten został wykryty przez służby finansowe obwiniona uzupełniła wniosek o udzielenie jej kolejnej pożyczki tym razem przez Prezesa Sądu Apelacyjnego w [...], to jednak należy ocenić, czy takie zachowanie sędziego, które jest niewątpliwie oczywistą obrazą przepisów prawa, nie uchybia jego godności. Nie chodzi przy tym o to, aby wymagać od sędziego, jak pisze w odpowiedzi na odwołanie obwiniona, ponadludzkich cech, ale o rzetelną ocenę jej zachowania. Było to niewątpliwie zachowanie niezgodne z prawem. Od sędziego zaś należy oczekiwać, że gdy chodzi o przestrzeganie prawa powinien on działać ze starannością wynikającą z faktu wykonywania zawodu, którego podstawowym celem jest czuwanie nad tym, aby zachowanie adresatów norm prawnych było zgodne z prawem. Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny nie dokonał takiej oceny, gdyż z uzasadnienia jego wyroku wynika, że nie dopatrywał się przewinienia dyscyplinarnego ze strony obwinionej, ponieważ jej zachowanie nie było umyślnym wprowadzeniem w błąd dysponenta środków finansowych przeznaczonych na pożyczki dla sędziów. Należy zaś ocenić jej zachowanie pod kątem tego, czy nie uchybia godności sędziego to, że dwukrotnie w krótkim odstępie czasu nie podała onych danych o udzielonej jej pożyczce ze środków pozostających w dyspozycji Prezesa Sądu Apelacyjnego. Jediną zaś przyczyną takiego stanu rzeczy jest brak staranności przy wypełnianiu oświadczenia majątkowego za rok 2011 oraz wniosku o kolejną pożyczkę. To, że obwiniona pomyliła się przy składaniu oświadczenia majątkowego za 2011 r. oraz bezpodstawnie przypuszczała, że informacja o pożyczce we wniosku do Prezesa Sądu Apelacyjnego w [...] jest niepotrzebna wymaga ponownej oceny jej zachowania pod kątem staranności jaka jest wymagana od osoby pełniącej zawód sędziego.

Mając na uwadze, że zarzuty podniesione w odwołaniu Ministra Sprawiedliwości okazały się uzasadnione Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny orzekł jak w sentencji wyroku.